

Tuntureiden vyörysoraikot ja -lohkareikot

Silikatrasbranter

Koodi: 8110

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso suotuisa, kehityssuunta vakaa

ALP suojelutaso suotuisa, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Tuntureiden vyörysoraikot ja -lohkareikot ovat tunturialueen jyrkkien kallioseinämien rinteille ja juurelle muodostuneita kivikkoja ja louhikkoja. Ne ovat syntyneet pudonneesta tai vyöryneestä kiviaineksesta, joka on irronnut kallioseinämästä rapautumisen seurauksena.

Luontotyyppiin luetaan sekä karut että keskiravinteiset vyörysoraikot ja -lohkareikot, joissa kivilajeja muodostavat mineraalit ovat erilaisia silikaatteja, kuten kvartseja, maasälpä, pyrokseeneja tai amfioleja. Lähekkäin voi olla hyvin eri-ikäisiä vyörysoraikkoja. Nuorten vyörysoraikkojen kivet poikkeavat väritään ympäristön kivistä, sillä niiden pinnalle ei ole ehtinyt muodostua jäkäläpeitettä.

Vyörysoraikot ovat kasvillisuudelle epävakaa ja häiriöherkkä kasvualusta. Kasvilajiston koostumus vaihtelee muun muassa kivilajin ravinteisuuden, pienilmaston, rinteiden suunnan sekä rapautumis- ja vyörymisherkyyden mukaan. Karuimilla vyörysoraikoilla lajisto on niukkaa, keskiravinteisilla ja vähemmän happamilla soraikoilla monilajisempaa ja

rehevämpää. Vakaammilla soraikoilla voi kasvaa jopa pensaita ja pohjakerroksen lajisto on samanlaista kuin karuilla tunturikankailla.

Levinneisyys

Tuntureiden vyörysoraikkoja ja -lohkareikkoja esiintyy Pohjois-Lapissa, painopisteen ollessa erityisesti Käsivarren alueella, Kevon luonnonpuistossa sekä Paistunturin ja Muotkatunturin erämaaalueilla. Eteläisimmät esiintymät sijaitsevat Pelkosenniemen Pyhä-Luoston kansallispuistossa ja Sallassa Väriön luonnonpuistossa.

Nykytila ja uhkatekijät

Luontotyyppiin ei kohdistu merkittäviä uhkia, ja ihmistoiminnan vaikutus on vähäinen. Lähes kaikki luontotyyppien esiintymät sijaitsevat Natura 2000 -alueilla.

Kuva: Metsähallitus/HeliFoto Oy